

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN
HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT

ALS EENS ARENDS PSALM 103:5

Onder redactie van **Dr. K. Schilder, Dr. C. Tazelaar en Prof. Dr. J. Waterink**

Medewerkers: Dr. H. A. van Andel, Solo; Dr. R. E. van Arkel, Utrecht; Dr. Henry Beets, Grand Rapids; Dr. C. Bouma, 's Gravenhage; Dr. K. Fernhout, Vreeland; Prof. Dr. F. W. Grosheide, Amsterdam; Prof. Dr. T. Hoekstra, Kampen; Dr. G. Keizer, De Steeg; Dr. B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr. C. Lindeboom, Amsterdam; Dr. S. O. Los, 's Gravenhage; Dr. J. W. Marmelstein, Amsterdam; Dr. F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr. D. Postma, Burgersdorp (Zuid-Afrika); Dr. A. Ringalda, Soerabaja; Dr. J. C. Rullmann, Wassenaar; J. Strikwerda, Dokkum; Dr. J. Thijs, Zwolle; Dr. J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr. D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr. J. de Vries, Tilburg; Dr. J. D. Wielenga, Franeker; Mr. J. A. de Wilde, 's Gravenhage.

Stukken voor de Redactie zende men aan den secretaris der Redactie:

Dr. C. TAZELAAR, 2e Const. Huygensstr. 77, Amsterdam.

Drukkers-Uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f2.50 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned.-Indië f6.— per jaar.
Advertentiën: 35 ct. p. regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD: Hoofdartikel: Het Koninkrijk des Geluks. V. — Uit de Schrift: Lucas 23:9. — Kerkelijk Leven. — Literatuur en Kunst. — Geestelijke Adviezen. — Populair Wetenschappelijke Schetsen. — Muzikale Kroniek. — Uit de Historie. — Vakwetenschap en Praktijk. — Perschoon. — Boekbesprekingen. — Kerkenieuws.

HOOFDARTIKEL

Het Koninkrijk des Geluks.

V.

Het Ster-evangelie van den modernen messias Krishnamurti kent dus geen andere verlossing dan die in de vernietiging der persoonlijkheid bestaat, in het uitwissen van het individuele.

In plaats van te leiden naar de Zon der gerechtigheid, bluscht de profetie van Ommen zelf alle natuurlijke sterren der vertroosting voor den vragensmoeden mensch uit, en geeft hem daarvoor in de plaats alleen een kleurloze leegheid.

Hoe kan zulk een „koninkrijk“ nu ooit geluk geven?

Welke blijdschap kan de verwachting der toekomstige oplossing in het Al ooit aan een mensch brengen?

Welke zaligheid biedt zelfverlies zonder verlossing?

Dan is de ontwikkeling en het rijpen der persoonlijkheid te vergeefs. Wat ge hebt, en zijt, en bereikt hebt, het is alles voor niets.

Hecht er maar niet aan; het heeft geen meerdere waarde dan een morgenwolk, die in het egale blauw uitvloeit.

Hecht zelfs niet aan uw lieven — zoo leert de Ster-messias — ge moet ze toch loslaten. Het hoogste is immers: uw gevoel van afgescheidenheid te verliezen.

Dit zuiver-Boeddhistisch denkbeeld komt telkens bij de toespraken van Krishnamurti terug.

Zoo zegt hij in zijn redevoering over Belangstelling en Geestdrift: „Onlangs verbeelde ik mij, uit te gaan met mijn broeder voor een wandeling. Wij begingen een smal pad en aldoor wist ik, dat mijn schaduw donkerder was dan de zijne. Dit bepeinsde ik een wijle. Ik kwam tot het besef, dat mijn bewustzijn meer op mijzelf gericht was dan op mijn broeder. Het was als moest ik zien door twee glazen, het één donkerder dan het andere, waarvan ik zelf het donkere was. Doch ik wenschte, dat de beide schaduwen gelijkelijk zouden worden neergeworpen en na korten tijd verdween het verschil, zoodat ik mijn wezen, mijn persoonlijkheid kon vereenzelvigen met mijn broeder. Toen lag ik in een tuin — evenzeer in mijn verbeelding — starend naar een grashalm. Ge weet hoe gras, als het pas opkomt, volkomen aaneengesloten in een scheede groeit, terwijl het zich eerst later splitst tot twee of drie halmen. Ik gevoelde mij als dat gras, dat nog niet was uiteengegaan in onderscheiden halmen. Daarna kon ik mijzelf voelen als het gras, zich wringende door de aarde, ik voelde de sappen erin stijgen, de halmen uiteengaan en ik was zelf ieder dier halmen. Toen ik mij hervond, zeide ik tot mijzelf: „Ik behoef niets anders in dit leven dan het vermogen om te verliezen het gevoel van het afgescheiden zelf. Want dan zal ik het „ik“ kunnen vergeten en mij vereenzelvigen met al het overige der wereld: met elk der rijken, dat van planten, dieren en menschen, ik zal dan de Waarheid meer nabij zijn en nader tot de volmaking“. Het afgezonderd zelf, de verenging door het zelf, de scheiding die het tweegbrengt, zij zijn het, welke belemmeringen vormen.”

Aldus het Ster-evangelie van het zelfverlies.

Er is geen bijzondere wijsheid noodig om te begrijpen, dat deze leer de dood beteekent voor alle energie, voor krachtige wilsactie, en een leven van de daad. Menschen, die den tijd hadden voor zulke ijdele verbeeldingen, hebben de wereld nog nooit verder geholpen. Als deze droomer met zijn broeder samen had moeten werken voor hun dagelijksch brood, dan had hij wel aan wat anders gedacht dan aan zwarte bewustzijnschaduwen; dan had hij tenminste nog productief werk voor de gemeenschap gedaan! Nu zint hij alleen op genoeglijke wandelingetjes en peinst over liggen suffen in het gras.

Welke aantrekkelijkheid het voor een denkend mensch kan geven zich in zijn bewustzijn te assimileeren aan een grashalm, en daarin levensgeluk te vinden, gaat het begrip van een buitenstaander te boven.

De christen heeft van zijn God de roeping ontvangen „den beelde Zijns Zoons gelijkvormig te worden“. Dat is óók assimilatie, gelijkmaking, maar van een andere, een hoogere orde. Zij verheft, adelt, verrijkt de persoonlijkheid, geeft deze veerkracht en weerkracht, bekwaamt haar tot groote dingen in de gemeenschap des geloofs aan Christus. Daarbij vergeleken predikt Ommen een troosteloze leer, die minder dan niet en ijdelheid is. Men verbaast er zich alleen over, dat er nog menschen zijn, en dan nog wel intellectuele menschen, die meenen door deze ijdele en onvruchtbare speculaties geluk des harten te zullen vinden. Onwillekeurig vraagt men zich af welke geringe gedachte dezulken van geluk moeten hebben?

Hoe kan een zóó labiele toestand van onbestemd, kwijnend verlangen naar zelfverlies ooit vrede geven of voldoening schenken?

De Heilige Schrift stelt de ontwikkeling der persoonlijkheid, als kunstwerk van de schepping en herschepping Gods, zóó hoog. Geloovigen moeten in den vollen zin des woords menschen Gods zijn, tot alle goed werk volmaakt toegerust. Zij zijn en blijven met lichaam en ziel, in leven en sterven het eigendom van Christus. De Heilige Geest verzekert ze niet van een bewusteloos onpersoonlijk uitvloeien in het Niet, of in het Al-zijn, maar van een bewust eeuwig leven, en bereidt hen om Gode voortaan te leven.

Dit geloof brengt dus binnen het Koninkrijk des geluks, dat in Christus Jezus is. Het geeft vertrouwen, dat 't erdeel voor de gereinigde en straks verheerlijkte persoonlijkheid onvervreemdbaar vastligt.

In het Ommensche evangelie-naar-den-mensch is echter noch voor geloof, noch voor vertrouwen plaats. Het kent geen trouwen Vader in de hemelen en evenmin een getrouwen Zaligmaker. Het prikkelt den modernen mensch alleen tot zelfvertrouwen; want bij al zijn verlangen naar geluk is hij op zijn eigen krachten, en daarop alleen, aangewezen.

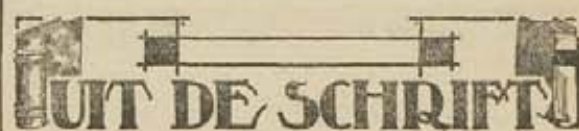
Want al spreekt het voortdurend van „Hem“ als de verpersoonlijkte waarheid, daarmee wordt allermint bedoeld op eenige objectieve zekerheid buiten ons, doch uitsluitend op een subjectieve beleving binnen in ons, die de vrucht is van eigen denken en verbeelden, een introspectieve openbaring.

Tot dat doel moet het hart gemaakt tot een tempel, waarin wij zelf ons eigen gesneden beeld oprichten.

Uitdrukkelijk zegt Krishnaji het: „Terwijl uw velden groen zijn, uw luchten blank en stilte heerscht, moet ge in uw hart oprichten het gesneden beeld, dat gij geformeerd hebt uit uw eigen geest met eigen handen.”

Men denkt aan Jesaja 44: „Wie formeert een God, en giet een beeld dat geen nut doet? Ziet al hunne medegenooten zullen beschaamd worden; want de werkmeesters zijn uit de menschen.”

F. C. M.

Onbeantwoorde vragen.

En hij vraagde Hem met vele woorden, doch Hij antwoordde hem niets.

Lucas 23:9.

Voor Herodes was er in dit leven niets belangwekkends meer.

Zooals voor zoovelen in dezen ontzenuwenden tijd.

Hij had er uit gehaald wat er voor hem uit te halen was.

Hij heeft genoten wat er van te genieten viel.

En nu maakt hij zich geen illusie's meer.

Hij is blasé, en vindt het leven onzorgbaar vervelend.

Een uitgebrande, uitgedoofde ziel.

Er is nauwelijks meer een prikkel, waarop hij reageert.

Dit staat wel vast: wat de prikkeling der zinnen betreft, zoo is er voor Herodes niets nieuws meer.

Dan — Pilatus zendt Jezus naar Herodes.

Dat was dan toch waarlijk wat nieuws. Interessant in hooge mate.

Dat gebeuren is Herodes welkom.

Dat brengt dan toch nog wat kleur in Herodes' kleurloos bestaan.

Hij is waarlijk blij.

Dat had hij nog niet gehad.

En hij had het al zoo lang gehoopt.

Het zou hem bijna zijn ongaan.

En hij grijpt zijn kans.

Nu hij Jezus voor zich heeft, zal hij Jezus voor zich doen werken.

Hij moet teekenen doen.

En Herodes gaat hem vragen.

Wel daar gaat het toch om?

Jezus is er om gevraagd te worden. Om te beantwoorden alle vragen, die Herodes zoo belijft te stellen.

En Herodes vragen golven over Jezus heen.

Dat vragen zal wel hoogst interessant geweest zijn. Interessant naar onze beoordeeling.

Er is immers tegenwoordig weinig, dat zoo bewonderd wordt als vragen.

Wie het meest kan vragen is het meest interessant.

Dat heet dan tegenwoordig: quaesties en problemen stellen.

Een kostelijk tijdverdrif voor ledige uren.

Dat vond Herodes ook.

Een unieke gelegenheid: Jezus, gebonden voor Herodes.

Dan kan Herodes maar vragen.

Onze Heere Jezus heeft echter voor Herodes geleden.

O vreeselijk, dat lijden!

De Heere Jezus heeft dat vragen niet bewonderd. Hij heeft er de ongerechtigheid in geproefd.

Hij heeft er in gezien de goddeloosheid, die zichzelf wil handhaven.

Dat is ook een manier om Jezus als den Christus weg te dringen.

Om u aan de kracht van het Woord Gods te onttrekken.

Een geraffineerde manier.

Dan vraagt ge maar.

En vraagt maar door.

Dat is net wat voor ons.

Als de rest ons verveelt, dan is daar nog de Bijbel en de godsdienst.

Dan kunnen we eens prettig onze vragen stellen.

Maar dan zóó: wij op den troon en Jezus gebonden.

Wij in onze hoogheid en het Woord Gods aan ons onderworpen.